

Anmälan mot Skatteverket för felaktig ändring av en folkbokföringsadress

Anmälan

I en anmälan till JO framförde AA klagomål mot Skatteverket. Han anförde i huvudsak följande.

Utan sin vetskap blev han folkbokförd på sin fars adress, trots att han är myndig och inte hade begärt ändring av sin folkbokföringsadress. Han fick kännedom om adressändringen först när han vid kontakt med Försäkringskassan blev informerad om att myndigheten hade skickat brev till honom på den nya adressen. Han vet inte vilken skada han kan ha drabbats av på grund av Skatteverkets handlande.

Utredning

JO hämtade in handlingar och muntliga upplysningar från Skatteverket. Skatteverket anmodades därefter att yttra sig över vad som anförts i anmälan.

I ett yttrande den 8 februari 2010 anförde Skatteverket bl.a. följande (bilagorna är utelämnade).

Ärendet

AA:s far BB har utan AA:s vetskap lämnat in en flyttanmälan till Skatteverket. Flyttanmälan innehöll bland annat en anmälan om ny adress för AA. Skatteverket har folkbokfört AA på den nya adressen. AA är myndig och han har inte begärt någon ändring av sin adress.

Utredning

Av utredningen i ärendet framgår i huvudsak följande.

AA har sedan den 28 april 1998 varit folkbokförd tillsammans med sin far BB på adress X-vägen i Bålsta. Den 10 juni 2009 anmälde AA flyttning från den gemensamma adressen till en ny adress, c/o DD i Bålsta. Samma dag folkbokfördes han på den nya adressen.

Den 3 augusti 2009 anmälde BB flyttning genom en anmälan till Svensk Adressändring AB. Han anmälde flyttning för sig själv till den nya adressen Y-vägen i Bålsta, med inflyttning den 10 augusti 2009. Några dagar efter det att BB hade anmält flyttningen fick han hem ett underlag som bekräftade att han hade anmält flyttning för sig själv. Enligt kopia av flyttanmälan framgår att BB därefter, för hand skrev till barnen AA och CC, på blanketten, se bilaga 1. CC var vid denna

tid folkbokförd tillsammans med fadern på adress X-vägen i Bålsta och AA var sedan den 10 juni 2009 folkbokförd på adress c/o DD i Bålsta. Efter tillägget avseende barnen sändes flyttanmälan till Skatteverkets inläsningscentral i Östersund. Flyttanmälan scannades in och handlades i Skatteverkets automatiserade folkbokföringsdataprogram Folke och BB, AA och CC folkbokfördes på den nya adressen.

Handläggning

Sedan den 29 januari 2007 sker en maskinell ärendehantering av flyttningsärenden som antingen kommer in genom scanning/tolkning eller via e-tjänst. Hanteringen sker i applikationen Folke. Med hjälp av maskinella kontroller kan flyttningsbeslut fattas genom automatiserad databehandling i folkbokföringsdatabasen. Om den maskinella hanteringen avbryts som en konsekvens av någon verksamhetsregel, s.k. träff, tar en handläggare över arbetsuppgiften. Ärendet fördelas då till någon av de tio flyttningssektionerna i landet.

Den aktuella flyttanmälan passerade de inbyggda kontrollstegen utan att falla ur för manuell handläggning.

Bedömning

Enligt 23 § folkbokföringslagen (1991:481) ska en flyttanmälan vara skriftlig.

Då det inte finns något krav på att flyttanmälan ska vara undertecknad har Skatteverket utformat sina regler utifrån praxis att den som undertecknar anmälan normalt kan antas ha den eller de andras uppdrag att anmäla flyttning. Enligt allmänna principer är det även tillåtet att använda sig av ombud.

Enligt Skatteverkets handbok avseende folkbokföring gäller följande.

Om exempelvis endast en av två makar eller sambor gjort en flyttanmälan som avser bådadas gemensamma flyttning från en bostad till en annan kan det normalt antas att den anmälande har den andres uppdrag att anmäla flyttningen. Motsvarande bör gälla även medflyttande barn även om barnet fyllt 18 år. Även en anmälan om flyttning som görs av ett vuxet barn för en gammal förälder bör normalt kunna godtas om inte omständigheterna i det enskilda fallet ger anledning till närmare kontroll.

Skatteverkets inställning är att en förälder normalt sett även har ett myndigt barns uppdrag att för barnets räkning lämna in en flyttanmälan samt att flyttanmälan i princip är riktig om den som lämnar anmälan själv omfattas av flytten.

I detta fall har BB inte haft sonens uppdrag att anmäla flyttning och AA har felaktigt folkbokförts på en ny adress. BB behörighet att göra en flyttanmälan avseende AA har inte heller kontrollerats särskilt eftersom den inte träffades av någon kontrollpunkt. Det inträffande torde vara mycket sällsynt. Skatteverket beklagar att AA har folkbokförts på en felaktig adress.

AA kommenterade Skatteverkets yttrande.

Bedömning

Det är inte godtagbart att en person, som inte ens bor på samma adress som den som gör flyttanmälan, utan vetskap kan få sin folkbokföringsadress ändrad på sätt som nu skett. Även om den i ärendet uppkomna situationen torde vara ovanlig kan Skatteverket inte undgå kritik för det inträffade.